

43. møde

Onsdag den 25. januar 1989 kl. 13.00

Dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Forhandling om redegørelse nr. R 12:*

Arbejdsministerens redegørelse af 16. december 1988 om arbejdsmarkedets strukturproblemer.

3) *Første behandling af beslutningsforslag nr. B 39:*

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af lønmodtagernes tryghed i ansættelsen.

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.

4) *Første behandling af beslutningsforslag nr. B 36:*

Forslag til folketingsbeslutning om demokratisering af virksomhedsovertagelse.

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.

5) *Første behandling af beslutningsforslag nr. B 35:*

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en hvidbog om Danmark og EF's indre marked.

Af Gade (SF) m.fl.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Medlem af Folketinget *Jørgen Jørgensen* (FP) har meddelt mig, at han på grund af sygdom nedlægger sit mandat som medlem af Folketinget med virkning fra og med den 26. januar 1989.

I skrivelse af d.d. meddeler industriministeren (Nils Wilhjelm), at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til konkurrencelov.
(Lovforslag nr. L 191).

I skrivelse af d.d. meddeler justitsministeren (H. P. Clausen), at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dyreforsøg.
(Lovforslag nr. L 192).

I skrivelse af d.d. meddeler udenrigsministeren (Ellemann-Jensen), at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af traktat mellem Danmark og Den Tyske Demokratiske Republik om afgrænsningen af kontinentalsoklen og fiskerizonerne, undertegnet i Berlin den 14. september 1988.
(Beslutningsforslag nr. B 52).

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Europarådskonventionen af 26. november 1987 til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Vanærende Behandling eller Straf.

(Beslutningsforslag nr. B 53).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Hermed har jeg den ære for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til konkurrencelov.
(Lovforslag nr. L 191).

Lovforslaget afløser monopolloven fra 1955 og pris- og avanceloven fra 1974.

Den nuværende lovgivning stammer med nogle justeringer fra en tid, hvor de konkurrencemæssige forhold for produktion og omsætning af varer og tjenesteydelser var meget forskellige fra forholdene i dag.

Det er regeringens holdning, at denne lovgivning på det konkurrenceretlige område er utidssvarende. Den er udtryk for et samfund og en reguleringsintensitet, som ikke længere svarer til samfundets behov og udvikling. Som følge af erhvervslivets strukturændring, det indre marked og den stigende internationalisering,

[Industriministeren]

der fremover vil være stadig mere virksomme regulatorer for konkurrencen, er det nødvendigt, at vi i tide skaffer os en fremtidssikret og mere liberal lov. Dette anerkendte Folketinget da også, da man i 1984 anmodede om et sagkyndigt udvalg til modernisering af monopolloven.

Lovforslaget har i overensstemmelse med betænkning nr. 1075 »Fra monopollov til konkurrencelov« et generelt erhvervspolitisk sigte. Det tager udgangspunkt i den grundlæggende frihed til at indgå aftaler. Denne frihed modificeres af konkurrenceloven, hvis det tilsiges af lovens overordnede formål at fremme effektiviteten i produktion og omsætning af varer og tjenesteydelser. I forbindelse med den stigende internationalisering tilsigtes således en effektivitetsbetinget udvikling af erhvervsstrukturen. Dette indebærer et økonomisk system, som i første række styres af markedskræfterne. Produktionen bestemmes af udbud og efterpørgsel og af konkurrencen virksomhederne imellem.

Det væsentligste middel til opnåelse af det overordnede formål er gennemsigtighed, dvs. adgangen for forbrugere, forhandlere og producenter til at få oversigt over relevante oplysninger om markedets priser, forretningsbetingelser og andre oplysninger om konkurrenceforhold. Derfor skal der ej heller sættes unødvendige begrænsninger i Konkurrencerådets adgang til at kunne undersøge konkurrenceforhold og til at offentliggøre oplysninger. Endvidere foreslås der indført en almindelig adgang til aktindsigt med visse udvidelser i forhold til offentlighedsloven. Offentliggørelse er dog undergivet visse begrænsninger af hensyn til modstående offentlige og private interesser.

Gennemsigtighed på et markedsområde forventes normalt at aktivere markedskræfterne og dermed at formindske behovet for konkurrenceregulerende indgreb. På visse områder vil der dog fortsat kunne være behov herfor. Indgrebsbeføjelser i lighed med dem, der for tiden er til rådighed for Monopoltilsynet, vil derfor fortsat være hjemlet; men betingelserne for indgreb foreslås væsentligt strammet, og indgrebsbeføjelsen over for priser og avancer gøres subsidiær i forhold til lovens øvrige bestemmelser.

Som en konsekvens af udviklingen er det nødvendigt at udvide lovens område til også at omfatte erhvervsvirksomhed, der udøves af of-

fentlige myndigheder eller er reguleret eller godkendt af det offentlige. Lovforslagets bestemmelser om gennemsigtighed finder således anvendelse, hvorimod bestemmelserne om indgreb ikke kan anvendes, hvis erhvervsvirksomheden er offentligt reguleret. I sådanne tilfælde er Konkurrencerådet henvist til at rette en offentliggjort henvendelse til den pågældende myndighed og deri gøre opmærksom på de skadelige virkninger. Med hensyn til de beføjelser, der er givet i loven over for erhvervsvirksomhed, som udøves af offentlige myndigheder eller er offentligt reguleret, er det ikke hensigten at bringe loven i anvendelse, hvis der er tale om takster og priser m.v., der er godkendt af Folketingets Finansudvalg eller af den ansvarlige minister.

Det konkurrencemæssige tilsyn med pengeinstitutter og forsikringsselskaber varetages nu af Finanstilsynet. Det er mest hensigtsmæssigt, at en lov som denne kun administreres af én myndighed, hvorfor forslaget indebærer, at konkurrenceloven alene administreres af Konkurrencerådet også på pengeinstitut- og forsikringsområdet.

Registeret over dominerende enkeltvirksomheder og sammenslutninger videreføres ikke efter forslaget; men anmeldelsespligten for konkurrencebegrænsende aftaler bevares.

Priskontrollen, som ikke længere er tidssvarende, ophører.

I overensstemmelse med regeringens handlingsplan for afbureaukratisering foreslås, at Monopoltilsynet nedlægges. Både Monopolrådet og Monopoltilsynets direktorat og dets bevillinger, beføjelser m.v. bortfalder således ved lovforslagets ikrafttræden.

Opgaverne med overvågning af konkurrencen foreslås henlagt til et konkurrenceråd, hvis sekretariatsbetjening ligger i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Konkurrencerådet forudsættes at beskæftige sig med varetagelse af den overordnede konkurrencepolitik, med iværksættelse af undersøgelser på samfundsøkonomisk betydningsfulde erhvervsområder samt med fremme af gennemsigtigheden ved meddelelser til offentligheden. Regeringen ønsker, at Konkurrencerådet kun beskæftiger sig med enkeltstager, hvor dette skønnes at være en hensigtsmæssig måde at angribe omfattende konkurrencebegrænsninger på. Denne ændring – tillige med bortfaldet af

[Industriministeren]

adskillige registrerings- og kontrolfunktioner – medfører en stærk reduktion af ressourceindsatsen til lovens administration. I lovforslaget er anført, at jeg forestiller mig, at Konkurrencerådets sekretariat skal have ca. 50 årsværk. Det indebærer i overensstemmelse med handlingsplanen for afbureaukratisering bortfald af over 100 årsværk.

Lad mig til slut nævne, at jeg er opmærksom på, at lovforslaget kræver ændring i en række andre love. Jeg vil senere forelægge Folketinget et samlet forslag herom.

Idet jeg i øvrigt henviser til de udførlige bemærkninger til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dyreforsøg.

(Lovforslag nr. L 192).

Lovforslaget indebærer, at den revision af lov om dyreforsøg, som skulle have fundet sted i indeværende folketingsår, udskydes til folketingsåret 1989-90.

Udskydelsen er navnlig begrundet i, at der i folketingsåret 1989-90 vil blive fremsat forslag til en ny dyreværnslov, og at det vil være naturligt at overveje, om dyreforsøgsloven bør ændres i lyset af de ændringer, der foretages i den almindelige dyreværnslov.

Idet jeg henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af traktat mellem Danmark og Den Tyske Demokratiske Republik om afgrænsningen af kontinentalsoklen og fiskerizonerne, undertegnet i Berlin den 14. september 1988.

(Beslutningsforslag nr. B 52).

Traktaten mellem Danmark og Den Tyske Demokratiske Republik om afgrænsningen af kontinentalsoklen og fiskerizonerne, som jeg i dag har den ære at forelægge for det høje Ting til godkendelse med henblik på dansk ratifika-

tion, blev undertegnet under statsministerens officielle besøg i DDR 13.-14. september 1988. Det Udenrigspolitiske Nævn har løbende været holdt underrettet om forløbet af afgrænsningsforhandlingerne med DDR.

Ved traktaten fastlægges den maritime afgrænsning af Danmarks kontinentalsokkelområde og fiskerizone over for DDR ved en vestlig grænselinie i farvandet syd og sydøst for Lolland, Falster og Møn og ved en østlig grænselinie sydvest for Bornholm. I den vestlige del af afgrænsningen ledes farvandsområdet ligeligt mellem de to lande. Den østlige grænselinie følger ligeledes midtlinien, bortset fra en afvigelse på grænselinien midterstykke i form af et indhak over en del af den såkaldte Adler Grund. Denne afvigelse berører ikke væsentlige danske råstof- og fiskerimæssige interesser i området.

Af hensyn til visse danske interesser i fortsat udvinding af ral i området ved Adler Grund samt ud fra ønsket om at kunne tildele hinanden gensidige fiskerirettigheder har parterne ved en i tilslutning til undertegnelsen af afgrænsningstraktaten undertegnet fælleserklæring aftalt, at der snarest muligt skal indgås følgende tillægsaftaler: dels en ralaftale om udforskning og udvinding af ral i området ved Adler Grund og dels en fiskeriaftale om gensidige fiskerirettigheder, forvaltningen af fælles fiskebestande samt økonomisk og videnskabeligt samarbejde på fiskeriområdet.

Traktaten skal ifølge sit eget indhold ratificeres, og den træder i kraft, den dag ratifikationsinstrumenterne udveksles.

En dansk ratifikation af traktaten vil ikke medføre udgifter.

Jeg skal hermed anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Europarådskonventionen af 26. november 1987 til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Vancærende Behandling eller Straf.

(Beslutningsforslag nr. B 53).

Vedtagelsen i Europarådets Ministerudvalg den 26. juni 1987 af Den Europæiske Konvention til Forebyggelse af Tortur og Umenneske-